

2024

M.A.

4th Semester Examination

SANSKRIT

PAPER – SAN – 402 A

Full Marks :50

Time : 2 Hours

Answer all questions

*The figures in the right hand margin indicate marks**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable**Illustrate the answers wherever necessary***सर्वे प्रश्नाः सुरगिरा समाधेयाः।**

1. कस्यचिदेकस्य प्रश्नस्योत्तरं देयम्। 10 x 1
= 10

(क) “बाणोच्छिष्टं जगत्सर्वम्” - इत्युक्तेः यथार्थतां प्रतिपादयत ।

(ख) हर्षचरितमवलम्ब्य प्रभाकरवर्धनस्य अन्तिमादशा उपस्थाप्यताम् ।

2 . द्वयोः तात्पर्यं निरूपयत - 5 x 2=10

(क) नियतिर्विधाय पुंसां प्रथमं सुखमुपरि दारुणं दुःखम् । कृत्वा लोकं तरला तडिदिव वज्रं निपातयति ॥

(Turn Over)

(ख) लोके हि लोहेभ्यः कठिनतराः खलु स्नेहमयाः , बन्धनपाशाः यदाकृष्टाः तिर्यकञ्चोऽपि एवमाचरन्ति ।

(ग) मातापितृसहस्राणि पुत्रदारशतानि च ।

युगे युगे व्यतीतानि कस्य ते कस्य वा भवान् ॥

3. कश्चिदेकः प्रश्नः समाधेयः -

10 x 1=10

(क) बुद्धचरितमहाकाव्यस्य तृतीयसर्गस्य नामकरणस्य सार्थकतां प्रतिपादयत ।

(ख) बुद्धचरितमहाकाव्यस्य तृतीयसर्गमनुसृत्य सिद्धार्थं द्रष्टुकामानां वर्णनं कुरुत ।

4. द्वयोः तात्पर्यं निरूपयताम् -

5 x 2=10

(क) एवं जरा हन्ति च निर्विशेषं स्मृतिं च रूपं च पराक्रमं च ।

न चैव संवेगमुपैति लोकः प्रत्यक्षतोऽपीदृशमीक्षमाणः ।

(ख) निवर्तयामास च राजमार्गे संपातमार्तस्य पृथग्जनस्य ।

माभूत् कुमारः सुकुमारचित्तः संविग्नचेता इति मन्यमानः ॥

(ग) प्रत्यङ्गहीनान् विकलेन्द्रियांश्च जीर्णातुरादीन् कृपणांश्च दिक्षु ।

ततः समुत्सार्य परेण साम्ना शोभां परां राजपथस्य चक्रुः ॥

Internal Assessment :10 marks)

समाप्तम्